

Eteläsavolaisten yhdessä ideoima ja tekemä
**Etelä-Savon hyvinvointialueen
ikäohjelma vuoteen 2030**

**Ikäihmisille laadukkaat
ja kustannustehokkaat
palvelut vuonna 2030
Etelä-Savossa**

Ikäystävällinen Etelä-Savo

Mikä on ikäohjelma?

Kansallisesti ikäohjelma on osa hallitusohjelman mukaista sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistusta, jonka keskeisinä tavoitteina on

- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveyspalvelut,
- parantaa palveluiden laatua, saatavuutta ja saavutettavuutta,
- kehittää iäkkäiden henkilöiden asumisen monimuotoisuutta.

Näiden tavoitteiden pohjalta eteläsavolaiset ovat yhdessä ideoineet ja toteuttaneet Etelä-Savon hyvinvointialueen ikäohjelman vuoteen 2030.

Miksi ikäohjelma on tehty?

Etelä-Savon hyvinvointialueen ikäohjelman pohjana on mm. vanhuspalvelulaki, kansallinen ikäohjelma sekä laatusuositus ja se noudattelee hallitusohjelman linjauksia.

Ikäohjelman syntyminen on vaikuttanut myös se, että Etelä-Savossa väkimäärä vähenee ja asukkaiden keski-ikä nousee muuta maata voimakkaammin. Suomeksi sanottuna eteläsavolaisia ikäihmisiä on vuosi vuodelta suurempi joukko.

Ikääntyvät haluavat yhä kauemmin asua kotona ja he haluavat myös itse valita käyttämänsä palvelut. Palvelujen tulee olla laadukkaita ja niiden tulee tukea jokaisen asukkaan toimintakuntoa parhaalla mahdollisella tavalla.

Yhteiskunnan rahalliset ja henkilölliset resurssit ovat kuitenkin aina rajalliset eli uusia toimintamalleja on toiveiden täyttämiseksi ja palvelujen turvaamiseksi kehitettävä. Digitalisaatio ja uusi teknologia mahdollistavat myös uudenlaisten palvelujen tuottamisen ikääntyvien tueksi.

Etelä-Savo on ammatti-ihmisille vetovoimainen työn tekemisen seutu ja täältä löytyy hyviä työpaikkoja, joissa voi entisestään kehittää omaa osaamista ja tukea omaa urakehitystä.

Näiden haasteiden, toiveiden ja mahdollisuuksien pohjalta on asukkaiden ja eri toimijoiden yhteistyönä syntynyt eteläsavolaisten ikäohjelma.

Ketkä ikäohjelman ovat tehneet?

Ikäohjelman tekemisessä ovat olleet mukana

- eteläsavolaiset ikäpalvelujen asiakkaat,
- Etelä-Savossa asuvat ihmiset,
- sosiaali- ja terveyspalvelujen työntekijät,
- yrittäjät,
- kolmas sektori (esim. yhdistykset ja säätiöt),
- vapaaehtoiset,
- kehittäjäkumppanit, vanhusneuvosto.

Ikäohjelmaa on ollut laatimassa Etelä-Savon ikääntyneiden palveluiden ydinryhmä, jossa oli edustettuina Essote, Sosteri, Pieksämäen kaupunki ja Vaalijalan kuntayhtymä.

Ikäohjelma on laadittu osallistavissa työpajoissa syntyneiden aineistojen pohjalta. Työpajoihin on osallistunut laajasti alueellisia sidosryhmiä ja Etelä-Savon ikääntyneiden palveluiden ydinryhmän edustajat.

Ikäohjelmasta on iloa meille kaikille.

Ikäohjelman tavoite?

Etelä-Savon
hyvinvointialue

Ikäohjelman tavoitteena on, että ikääntyvä väestö saa tarvitsemansa palvelut oikea-aikaisesti.

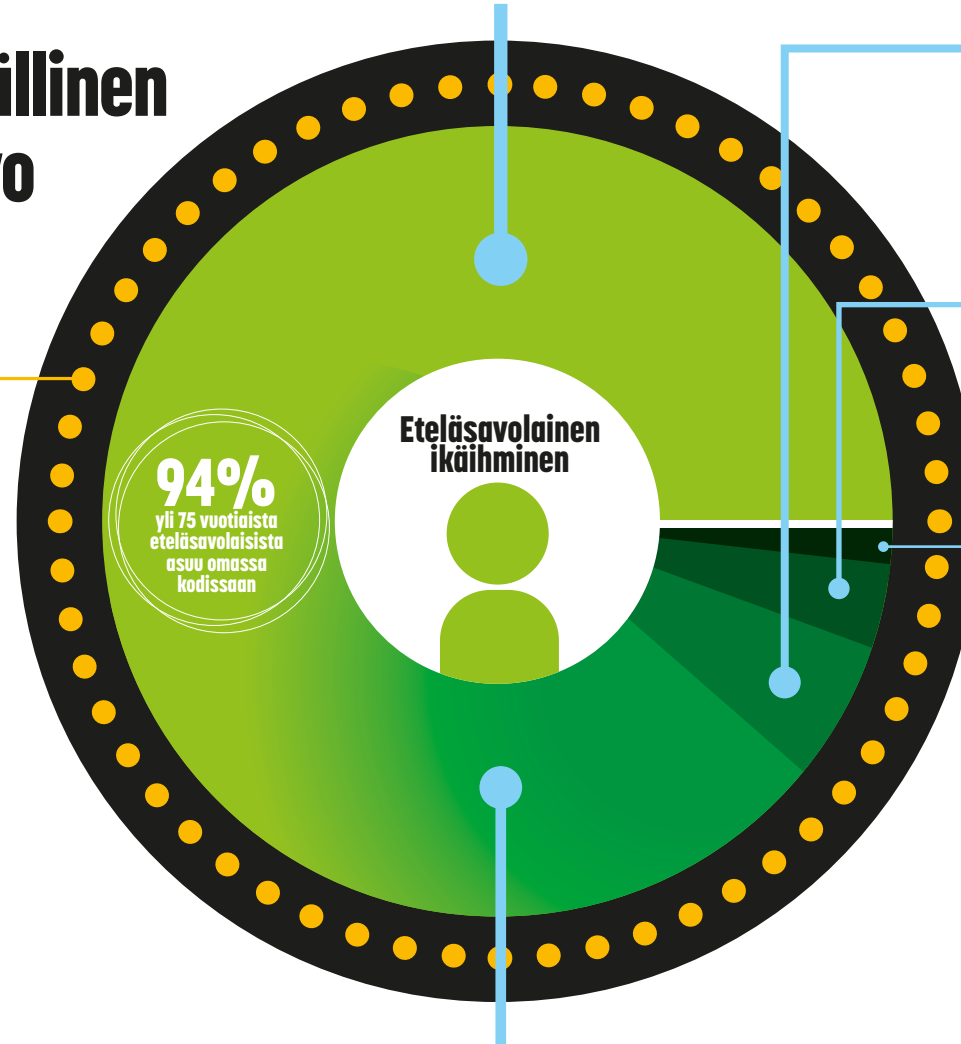
Tavoitteeseen päästään asukkaan iän ja palvelutarpeen mukaisesti hiotun palveluverkoston avulla.

Kaikki ennakoivat palvelut sekä kotiin, palvelutaloihin, ympärivuorokautiseen asumiseen, osastopalveluun ja omaishoitoon tuotettavat palvelut ovat laadukkaita ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti parhaita mahdollisia.

Ikäystävällinen Etelä-Savo

Arjen tuki- ja etäpalvelut

- Neuvonta, ohjaus ja palvelutarpeen arviointi
- Kotiin annettavat tukipalvelut
- Tukeva ja räätälöity omaishoitopalvelu
- Kiertävä perhehoito
- Ikäneuvolat
- Vahva geriatrinen ja gerontologinen osaaminen
- Veteraani- ja sotainvalidipalvelu
- Monipuoliset ja käyttäjäystävälliset digitaaliset- ja etäpalvelut

Kotona asuminen omatoimisesti
Käytettävissä hyvinvointia ja terveyttä edistävät ja tukevat palvelut sekä tarvittava neuvonta, ohjaus ja palvelutarpeen arviointi helposti saatavilla.

Kotona asuminen tukipalveluja hyödyntäen

Kotona pärjäämistä edistetään mm. turvallisuuden ja liikkumisen tuella

- ikäystävällisillä asumisen ratkaisuilla • arkkikuntoutuksella
- päivätoiminnalla • kotiin tuotavilla tukipalveluilla ja kotihoidolla • omaishoitajaa tukemalla

Perhehoito

Tavoitteena on tukea jokaisen omannäköistä, virikkeellistä ja yksilöllistä arkea kodinomaisessa ympäristössä.

Yhteisöllinen asuminen

Tavoitteena on tukea jokaisen omannäköistä, virikkeellistä ja yksilöllistä arkea. Tarvittavat palvelut tuotetaan kotiin annettavina palveluina.

Ympäri vuorokautinen palveluasuminen

Asukkaalle tarjolla ympärivuorokautinen jatkuva hoito, hoiva ja huolenpito elämän loppuun asti.

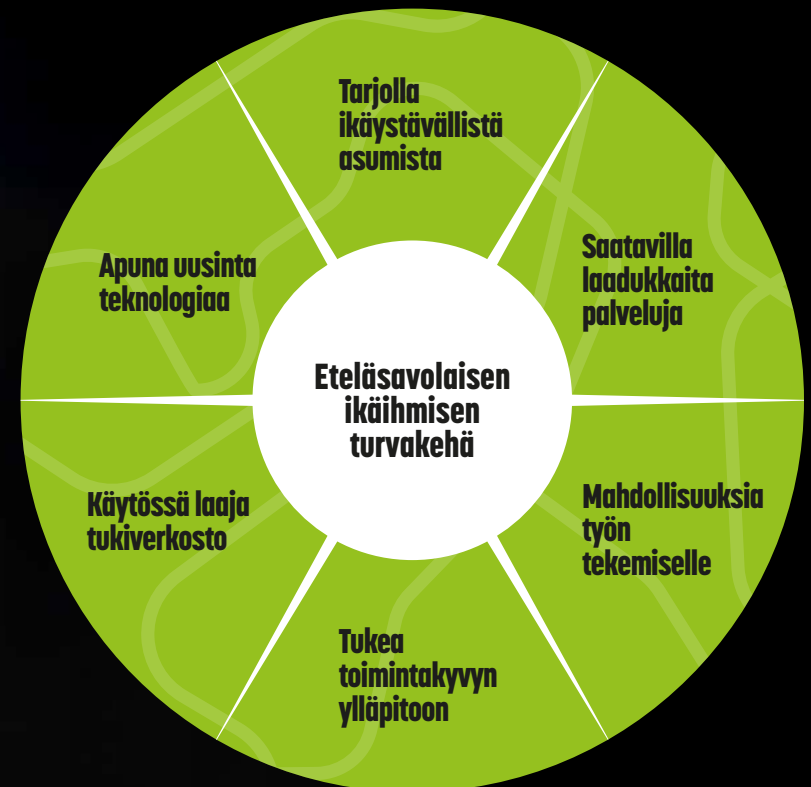
Osallisuutta, turvallisuutta ja toimintakykyä tukeva hyvinvoinnin malli

Laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut
vuonna 2030 Etelä-Savossa

Miten tavoite saavutetaan?

Etelä-Savon hyvinvointialueen ikäohjelmassa on määritelty painopistealueet, joiden avulla muodostuu jokaisen ikäihmisen yksilöllinen turvakehä.

Turvakehä ikäystävällisen Etelä-Savon runkona

Uusinta tekniikkaa kaikkien saataville

Lisätään hyvinvointia ja itsenäistä suoriutumista älykkäällä teknologialla.

Uusin teknologia kaikkien käytössä mahdollisimman matalalla kynnyksellä.

Kaikille yhdenvertaisten mahdollisuuksien varmistaminen yhteyksien ja laitteiden saatavuudella sekä tarjottavien palvelujen helppokäyttöisyydellä.

Kumppaneilla on paljon annettavaa

Vapaaehtoisten voimavarojen käyttö hyvinvoinnin lisääjinä.

Vapaaehtoistoiminnalla lisätään myös ikäihmisten osallisuutta ja vaikuttamisen mahdollisuuksia.

Monien erilaisten tukiverkoston (mm. kyläyhteisöt, seurakunnat, järjestöt, yhdistykset) huomioiminen ja tekemiseen mukaan ottaminen.

Koti on paras paikka asua

Ikääntymisen huomioiminen kotona ja omaehtoinen varautuminen ikääntymisen vaikutuksiin.

Esteettömät, muunneltavat ja turvalliset kodit eteläsavolaisille.

Otetaan huomioon ikäihmisten tarpeet ja turvallisuus asuinympäristöjen suunnittelussa.

Tarjolla ikäystävällistä asumista

Saatavilla laadukkaita palveluja

Palveluja tarjolla myös kotiin

Turvallista kotona asumista eri toimialojen yhteistyönä.

Kotiin tarjottavissa palveluissa käytetään moniammatillista toimintamallia.

Palveluja on saatavilla ympäri vuorokauden.

Selkeä ja ihmisläheinen asiakasohjaus ikäihmisten tarpeet ja toiveet huomioiviin palveluihin.

Eteläsavolaisen ikäihmisen turvakehä

Apuna uusinta teknologiaa

Käytössä laaja tukiverkosto

Tukea toimintakyvyn ylläpitoon

Mahdollisuuksia työn tekemiselle

Terveenä eläkkeelle

Ennakoidaan ikääntymisen tuomia muutoksia työssä.

Lisätään työn tekemisen ja työtehtävien joustavuutta.

Lisätään tietoisuutta siitä, että eläkeikä ei ole este työn tekemiselle eikä syy osaamisen hyödyntämättä jättämiselle.

Ikä ei ole este päätöksenteolle

Lisätään aktiivisten, toimintakykyisten elinvuosien määrää.

Ennaltaehkäistään ja tunnistetaan mahdollisimman varhain toimintakykyä vaarantavia riskejä.

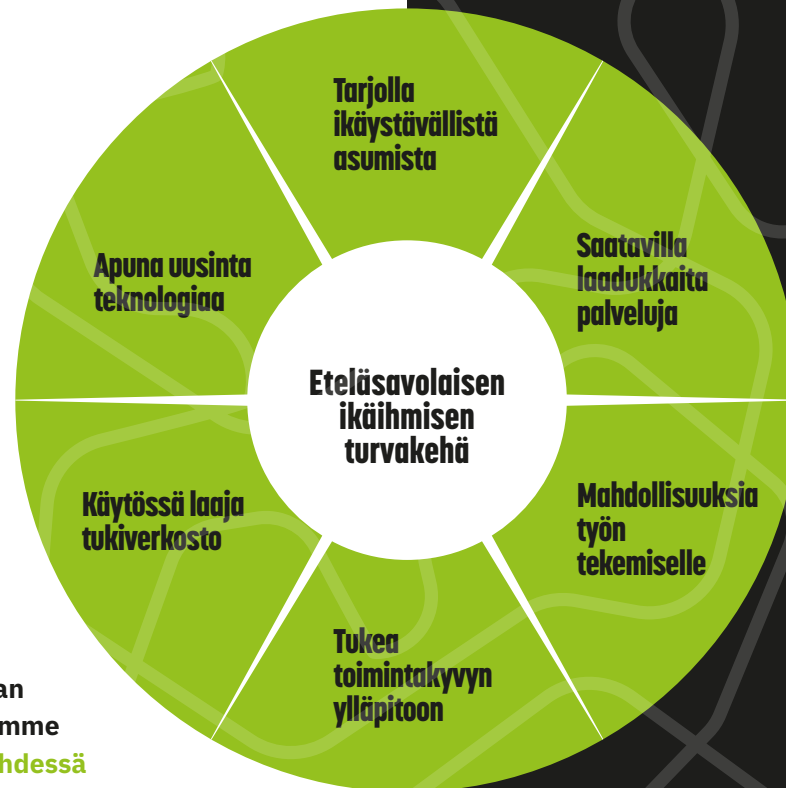
Tuetaan ja motivoidaan asukkaita edistämään terveyttä ja hyvinvointia uusilla, innovatiivisilla tavoilla.

Kuka tekee?

Mikään taho tai toimija ei pysty toteuttamaan ikäohjelmaa yksin. Tähän työhön tarvitaan meitä kaikkia eteläsavolaisia:

- ikääntyneitä
- ikääntyviä
- läheisiä
- kuntia
- järjestöjä ja yhdistyksiä
- sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottajia (julkiset ja yritykset)

Sinä, minä ja me kaikki olemme omalta osaltamme tärkeässä roolissa ikäohjelman toteuttajina. Otetaan vastuuta läheisistämme ja ikäihmisten hyvinvoinnista. Tehdään yhdessä Etelä-Savosta esimerkillisen ikäystävällinen!

Kuka valvoo?

Ikäohjelman toteutumista seurataan sovitulla mittareilla vuosittain mm.

- omavalvonnalla
- vanhusneuvostojen toimesta
- vastuorganisaatioiden tilinpäätösten yhteydessä
- laaturaportti-seurannassa
- alueellisessa hyvinvointikertomuksessa

Ikäystävällinen Etelä-Savo